

Учіте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Своего не цурайтесь,

С В О Б О Д А

„Въ своіх
хатъ
своя правда“

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦЪ

Число 7 ДЖЕРСИ СІТІ. Н. Д. Пятница 16. Марта 1894. ГОДЪ П

ВЪ „СОЮЗЪ“ СИЛА. (конецъ)

Въ попередномъ числѣ нашей газеты, далисьмо до познания нашимъ братьямъ Русинамъ що толькы въ едности въ получено, въ союзѣ сила, котроу можемо побороти вороговъ нашихъ: матеріалну нужду и душевну темноту. О первомъ нашомъ врагу, уже писалисьмо, а теперъ хочемо познакомити нашихъ родимцівъ зъ другимъ ворогомъ, котрого толькы вспольными силами, въ союзѣ можемо отъ себе прогнати. Колись, якъ мы були вольными и свободными людьми на власной праждной земли — процвѣтала на Руси грамотность, закладались и руски церковни братства, основувались по мѣстахъ мѣсточкахъ и селахъ руски школы, сорозмѣрно до поступу тогданного часу. Сли бы не хищныи, та тяжкыи наши вороги, нападавши вѣками на богатую руску землю, неналожилибъ були тяженького ярма неволѣ, несковали вольныхъ рукъ въ кайданы, не написали розпеченымъ жаркимъ желѣзомъ на чолѣ каждого русина огидкую надпись: „ты скотина ты не чловѣкъ толькы bydllo mowiacе“, тогдабъ мы нынѣ въ просвѣтѣ, въ розвою своихъ силъ, въ народной славі — словомъ: такъ въ культурномъ якъ и въ матеріальномъ народномъ добро-бытѣ высоко а высоко стояли. Але судьба иначе закрутила.

Часть руского народа, котра подпала подъ панованье австрийскихъ цѣсаровъ, въ 48 року зостала звольнена зъ нанцизьяного ярма. Одъ того часу Русины почали двигатись и просвѣщатись а днесъ уже нашъ народъ такъ гь Галичинѣ якъ и Буковинѣ

въ кождомъ селѣ мае свои читальни и кождый руский чловѣкъ читае руски книжочки и газеты. Але одна бѣда та: же народни школы въ Галичинѣ суть въ польскихъ рукахъ де учитель учать рускихъ дѣтей найперше польского абецадла и польску историю, котру бѣдни руски дѣточки кують на память: якъ то стара панна Ванда, стративши надбю выйти замужъ, кинулась въ рѣку Вислу и втопилась.

Не одовгомъ часѣ Богъ дасть що на руской землі Данила всеуда будутъ толькы руски школы и руский языкъ буде урядовымъ языкомъ краю. Але великій бракъ просвѣты пануе теперъ въ нашихъ горахъ а наибольше въ закарпатской Руси на Угорщинѣ зъ ѳтки наши братья Русины, проживающыи въ Америцѣ, походятъ. Въ нашихъ горахъ уже зъ малку Русинъ пускаеь въ чужи стороны шукати собѣ кавалокъ хлѣба и наука му не въ головѣ. На угорской Руси мадыреке правительство разомъ зъ перекинчиками рускими священниками, що за лучшу парохію де можна выживити стару кобылу, отреклись своей русской народности, тисне, гнобить, мучит и въ темнотѣ держит руский родъ.

Протое „Руский Народный Союзъ“ взявъ собѣ за цѣль: нетолькы нести поратунокъ въ нуждѣ, въ бѣдѣ въ чорной годинѣ слезъ и роспуки руско-американскому народу, але и его воздвигнути зъ душевной темноты, невѣжества, взбудити въ немъ притлужене почуте гѳдности чловѣка сотвореного не до рабства але до свободы на божомъ свѣтѣ; запалити въ его дупѣ искру руского духа; стерти печать рабства и невѣжества а указати дорогу до просвѣты до поступу до цивилизаціи; отворити очи слѣпому на души а такъ впровадити въ

храмъ знанія добра свѣтла правды и науки а такъ закладати руски школы, читальни, отчиты товариски забавы, выдавати газету, популярни книжочки щобъ освободити нашъ народъ зъ неволѣ невѣжества прогнати сего ворога.

Памятайте дороги Родимцѣ добре на се: що чужій не буде нѣколи дбати о наше добро, сли мы сами не будемо старатись всеми силами о тое. Працювати надъ просвѣтоу пашого руского народа тутъ въ Америцѣ и и двигнути народъ зъ душевной темноты, дати зракъ незрячимъ — то велике и трудне дѣло для одного.

Тутъ треба больше головъ и большыхъ силъ. Треба обдумати плянъ и способъ до перепровадження спасительной гадки въ дѣло; треба рады и порады, треба больше щедрыхъ рукъ зъ матеріальными датками, треба щобъ все надъ тымъ подумали и щобъ одна и та сама мысль (душевляла всехъ же намъ треба образоватись, просвѣщатись и такъ статься культурнымъ народомъ и достойнымъ свободы.

Що для одного есть тяжко, для громады есть легкимъ. „Руский Народный Союзъ“ толькы може постаратись о народни школы, о закладаніе читальень, спровадження рускихъ книжочокъ, постаратись о здѳбныхъ учительствъ и средства на ихъ удержаніе. Сли въ какой мѣщевости буде за тяжко все тое утрити, спѣшатъ все зъ помочію. Протое дороги Родимцѣ завывае Васъ „Свобода“ щобъ громадно вписовались до „Союза“ бо толькы „Союзъ“ т. е. толькы вспольными силами всехъ Русинѳвъ тутъ проживающихъ можна прогнати отъ себе нашихъ завзятыхъ вороговъ: нужду, бѣду и душевну темноту. Памятайте на слова римского философа: въ „союзѣ сила“,

котру и врата пекельни не перекожутъ! Вы Русины, котрыхъ руска мать родила, руску пѣснь спѣвала вамъ до сну, котрымъ мила своя родна руска мова, котрымъ лежитъ на серцю полѣпшенье нашей долѣ тутъ въ Америцѣ, спѣшитъ и вписуйтесь до „Руского Народного Союза“ Не давайте ся намавляти платными агентами вороговъ „Союза“, майте свой разумъ и переконайте ся кто Вамъ радъ и кто Вашъ братъ. Вписуйте ся до „Союза“!

ПЕРЕСТОРОГА.

Отвѣдан демократична партія прийшла до власти тутъ въ Америцѣ, отъ тогды змѣнено навѣтъ урядниковъ въ емиграційномъ бюрѣ. Давно честни и характерны американы були, а нынѣ тамъ засѣли жидаи и доускають ся всякого надужитя съ нещасными емигрантами и защо небудь сотками отсылають нещасливыхъ назадъ до старого краю. Протое уважаемъ нашимъ обовязкомъ поднести нашъ голосъ въ той справѣ и пояснити цѣлу ситуацию емиграційной нынѣшней процедуры.

Наколи нашъ чловѣкъ гнаный нуждою и бѣдою прибуде до берега вольной Америки, въ той солодкой надѣи що полѣпшитъ свою щербату долю и сплатитъ жидѳвъ лихварѳвъ осѣвшихъ ся на батьковскомъ грунтѣ, сей часъ нашего емигранта ставлять передъ комисію емиграційну и пытають ся остро: чи мае вже де яку роботу. Нашъ простодушный чловѣкъ, навыкшій до рабства и передъ всякою властію навѣтъ передъ босымъ вознымъ зъ бецирку завсе правду говорити, отповѣдае комисіи емиграційной же мае роботу. Се выстарчитъ щобъ несвѣдомого и не обзнако-

мленого емигранта сей часъ одѳслати до старого краю. Се дѣсьщоденно безъ найменшой подставы и есть великою несправедливостію вопѣющею до неба о помѣсту! Бѣдачиско емигрантъ, получивши листъ зъ Америки отъ швагра або отъ брата, котри му пишуть щобъ приходивъ а роботу буде мати, бо они о тое постараять ся, перед комисією твердитъ перестрашенный: що роботу мае и черезъ свое незнаніе справы муситъ назадъ безъ цента вертатись до своихъ. Протое звертаемо увагу нашихъ родимцівъ въ старомъ краю що хотять ѣхати въ Америку, нехай будутъ осторожни въ отповѣди.

На пытаня: Маешъ тутъ якихъ кривныхъ або знаемыхъ Треба отповѣсти: маю и показати толькы адресъ а не листъ.

На пытаня: Маешъ роботу де тутъ въ Америцѣ уже замѳвлену або обѣцану? сказати становчо: Немаю жадной,

Тии поясненія просимо всехъ нашихъ тутейшихъ Русинѳвъ написати до своихъ кривныхъ въ старомъ краю листовно, щобъ знали чого тримати ся и якъ отповѣдати, сли хотять вступити на американську землю.

Редакція.

Наша редакція теперъ поноситъ во власныхъ силахъ велики выдатки. Протое просимо всехъ Русинѳвъ, котрымъ честь и слава руского имени на серцю лежитъ, ный присылають якъ найскорше предплату за „Свободу“ Намъ зъ неба неприсылають рускихъ буквъ и св. Петро не платитъ зецера, толькы бѣдна але свободна „Свобода“ Протое ваше дѣло дбати о свое и помагати.

СВОБОДА (LIBERTY.)

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата річна2.00

До старого краю..... 2.00

Всѣ дописи и грошѣ про-
симъ висилати подѣ адре-
соу:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ що
тижня въ Пятницю

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...\$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders
should be addressed to:
„Svoboda“ Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at
Jersey City, N. J. as second
class mail matter.

ВѢСТИ ЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Г а л и ч и н а . У насъ не
гараздъ. Де голько пойдешъ
на яке село, то оно тобѣ
пригадуе же наставъ день
страшного суда де мерцѣ
повставали съ своихъ мо-
гилъ и спѣшать услышать
последного рѣшенія най-
справедлившого суди. Все
що выйде съ хаты, отъ вѣ-
тру вилить ся — заморене
голодомъ, нуждою прибите.
Бѣдный хлѣборобъ не мае
хлѣба щобъ разъ на день
поживитись; его худѣлка
свѣтитъ ребрами и страшно
реве при порожныхъ яслахъ
бо нема пашѣ черезъ вто-
рѣчни наводненія. Того ро-
ку, вмѣсто ратовати сельскій
людъ зъ голоду и дати яку
таку запомогу, польскій
рядъ въ Галичинѣ выдавъ
до последного цента на костю-
шковску выставку во Льво-
вѣ, щобъ показати свѣту;
що полща не пропала, хотяй
такъ польскій якъ и рускій
хлѣборобъ пропадае а ден-
но зъ голоду много людей

гине. Въ галицкомъ соймѣ
правда, були предложени
внесена щобъ якосъ заряди-
ти бѣду и спасати народъ
отъ голодовой смерти. Але
славный на весь свѣтъ „пол-
скій рядъ“ не дѣлае ничъ-
бо ему все шумить въ го-
ловѣ же польща буде нео-
довга и все зробиць ся тогда.
коли польскій король и по-
льска шляхта зберуть ся на
соймъ и залагодять всѣ а
всѣ sprawy. А поки що ты
бѣдный народе гинь,
Що року у насъ выливають
рѣки и затоплюють поля и
села, а въ соймѣ отъ довгихъ
лѣтъ думаютъ наши польски
паны надъ урегулюваніемъ
рѣкъ и ухваляютъ грошеву
асигнацію на тую цѣль — а
чортъ зна де тое все дѣва-
есть.

Боже, Боже! коли уже разъ
настане лучша хвиля для
бѣдного нашего руского на-
рода?

Правдолюбъ

Буковина.

Чернівцѣ 7. Фебр. 1894.

Хвальна Редакція!

Наша православна Букови-
на жие и руска справа не
пропали помимо хвонетики
и грамотѣивъ пишущихъ
свои „скрижалы“ на ослычой
скорѣ. Ромуны, старають ся
правда, насъ взяти подѣ но-
ги — але твердый рускій
духъ, руска вѣра, и пѣснь
незабвенного нашего Федь-
ковича, все перемаже! Намъ
радо чути веселу звѣстку зъ
за синога и далекого океану:
що въ Америцѣ рускій на-
родъ береть до дѣла и що въ
немъ незломана сила рус-
кого духа обновилась опять
на русской земли.

Слава Вамъ и честь Вамъ
Русины на далекой чужинѣ!
Тримайтесь, учитесь, и
вспольными силами стре-
мѣть до доброго, хорошего
и полезного!

Иванъ Проданъ.

Угорска Русь.

Почтенна Редакція!

Уже давно неодкликувавъ
ся у вашой газетѣ, трудно
да соромно все а все спѣва-
ти на одень и той самый
гласъ. Днесъ хотѣвъ бы щось
нового и веселого написати
та годѣ и прошу перебачи-
ти, бо у насъ всегда одна и
та сама пѣсня: На рѣкахъ
вавилоньскихъ тамо сѣдо-
хомъ и плакахомъ“ только
заходить тая рѣзница, що
гнобителѣ израельского на-
рода сами просили: „воспой-
те намъ отъ пѣсеней Сион-
скихъ“ а мы просимо за-
взятыхъ маляръ щобъ намъ
хоть въ церквѣ позволили

заспѣвати по руски - тай и
тогс не дають, бо наши ру-
ски священники (котрыхъ
теперь маете уже повно въ
Америцѣ) стоять за тымъ,
щобъ по всѣхъ рускихъ це-
рквахъ отправлялось бого-
служеніе на мадярскомъ я-
зыцѣ. Свѣтъ не име вѣры шо
за подли души суть наши
змадяризовани священники
зъ ихъ епископами! На до-
казъ сего, най послужить слѣ
дуючій фактъ: У насъ на У-
горщинѣ завязалось такое
тайное товариство, котре ма-
ло за задачу вынародовити
угорскихъ Русинѣвъ и зро-
бити зъ нихъ наприкованыхъ
маляръ. Теперь выявилось
що до того братства нале-
жало: 12 нѣмцѣвъ, 30 уг-
ровѣ а 50 рускихъ священ-
никѣвъ. Шо скаже на се
рускій народъ въ Америцѣ,
маючи такихъ самыхъ пре-
велебныхъ предателей руско-
го народа?!... Се правда бо
исторія и свѣтъ о томъ знае.

Иванъ зъ Крутоверха.

А М Е Р И К А Н С К И Н О В О С Т И .

Вашингтонъ.

Bil Wilson-а о реформѣ цло-
вой мавъ ще бути въ поне-
дѣлокъ предложеный сенату,
але якосъ застрягъ въ
финансовой комисіи и кто
знае коли удостоитъ ся при-
нятія въ сенатъ. Давъ бы
Богъ щобъ якъ найскорше,
бо чересь непевнѣсть его
потверженія або откиненія
властителей великихъ фа-
брикъ незнають чооо три-
мати ся и недаютъ людемъ
робити.

Конгресъ выасигновавъ
43,000 тысячъ на кошта спу-
щения опять на воду най-
старшого военного судна
„Kearyage“ котрый опинивъ
ся на скалахъ „Roneador“.

Wilkes - Barre Pa. Выбухла
експлозия въ фабрицѣ по-
роху. Всѣ будинки фабрич-
ни зѣстали знищени а тра-
сеніе землѣ отъ страшного
выбуху, далось чути на
кѣлька миль. Трехъ робо-
тникѣвъ втратило житіе.

Вязнѣ поправчого закладу
въ штатѣ Maryland, почув-
ши яка теперъ пануе нужда
и бѣда межъ рабочими, зложи-
ли зъ своего зарѣбку 500 дол.
котри роздано бѣднымъ лю-
демъ безъ работы — славно!

Brunsvik. Зъ Franklin Park
мѣсцевости положеной въ
Джерсей донѣсятъ о страш-
номъ wypadку.

О пѣвочи дня первого

марта вкралось до дому фа-
рмера Бекера двоухъ негровѣ
зъ острыми сокирами въ ру-
кахъ и, шукали за грѣшми.
Жѣнка фармера пробудилась
и видячи непрошенихъ го-
стей въ дому, почала кли-
кати на своего мужа. Тогдѣ
одень зъ негровѣ прискочивъ
до ней и забивъ сокирою на
смерть ей и маленку дитину.
Фармеръ пробудивъ ся але
уже було запѣзно ратовати
стоихъ. Тогда вырвавши со-
киру зъ рукъ негра, и од-
нымъ захохомъ положивъ го
трупомъ. Другій зъ переля-
ку утѣкъ на двѣрь. Але фар-
меръ хотячи помститись за
своихъ найдорожшихъ, пор-
вавъ стрѣльбу и далъ за у-
тѣкающимъ и першимъ вы-
стрѣломъ забивъ на мѣсци.
Справедливѣсть увѣлила
нещастного мужа и отца,
котрый помстивъ ся на убій-
цахъ своей жены и дитины.

На дняхъ въ польскомъ ко-
стелѣ въ New York - у от-
правлялось богослуженіе за
„poleglych“ въ повстаню де
священникъ мавъ мову со-
отвѣтно до той хвилѣ.
Священникъ въ своей крас-
но - рѣчивой проповѣди такъ
хорошо потрафивъ кляти
„moskali“, що всѣ слухали
его уважно забувши о всемъ
и отложили всякую житей-
скую печаль. Але злодѣи,
котри тоже були въ костелѣ,
мали одно только „попеченіе“
красти часы. [годинки] На-
коли вѣрни вернувши до-
мовъ уже безъ часѣвъ, тогда
почали проклинати всѣхъ и
вся.

Страйкъ въ едвабныхъ
фабрикахъ.

Paterson. Всѣ рабочи въ
едвабной фабрицѣ фѣрмы
„Pelgram & Mauger“ зроби-
ли страйкъ. длятого, що компа-
нія не хотѣла подвыспити
платню. Рабочи въ другихъ
едвабныхъ фабрыкахъ и всѣ
ткачѣ зробили тоже страйкъ
Въ тихъ дняхъ буде великій
митингъ, на котромъ буде о-
значена подвышка платнѣ,
котрой всѣ мають воспольны-
ми силами домагатись и за
меньшу платню не приняти
работы.

Кинулась въ море.

Анна Сова полька зъ Пите-
бурга, котру мужъ задля
браку работы мусѣвъ высла-
ти до старого краю, кину-
лась съ жалю на середнѣ
дороги до моря.

Нашимъ рускимъ братьямъ
въ Центроволу дуже зле, бо
фабрики, котри ще до сихъ
поръ яко тако робили, на
тепрѣ цѣлкомъ перестали.

Кто ще мае який центъ, то
ѣде до краю доки не полѣп-
шитъ ся работа.

А М Е Р И К А Н С К А Р У С Ь .

Mayfield Pa,

Честна Редакція!

Може ще никто и не знавъ
о нашомъ закутку и кѣлько
туть насъ Русинѣвъ живеть.
Протое я прошу помѣтити
въ нашей любимой „Свобо-
дѣ“ мою коротеньку допись
и надѣюсь шо она зацѣка-
витъ не одного и причинитъ
ся до поддвигненія руского
духа туть въ Америцѣ. Чи-
таючи нашу „Свободу“, ми,
моволѣ прійшло на гадку
взяти за перо и написати па-
ру стрѣчокъ якъ водить ся
и поводитъ ся въ нашомъ
Май - полю.

Насъ Русинѣвъ есть туть
много а много и, богато ма-
емо такихъ, шо знаютъ чи-
тати и писати и суть люде
образовани. Помимо того я-
косъ наши люде до - теперъ
не постарались о школу и
читальню. Длятого кажу, шо
у насъ моглабъ бути школа
и читальня слибъ наши лю-
де перестали ити въ гости-
ну до кумѣвъ салонистѣвъ.

Нашъ народъ рускій въ
Mayfield есть дуже цѣкавый
до науки и протое вѣрую
въ Бога, шо неодовго напи-
шу веселу новину: шо и у
насъ буде школа, читальня
и шо всѣ пристали до „Сою-
зч“ и всѣ читають „Свободу“

Остаюсь зъ глубокимъ
почтеніемъ

В. В.

Чикаго.

Почтенна Редакція!

Зъ бодемъ сердца беру за
перо и дрожакою отъ гнѣву
и обуренія рукою, пишу ту
мою допись зъ далекихъ
сторонъ до ношой русской
„Свободы“. На дняхъ при-
бувъ сюда мадярскій
пасторъ Яцковичъ зо Стри-
торъ до Чикаго. Одурѣвши
пару нашихъ Русинѣвъ, пои-
шовъ просити польского
священника щобъ той му
позволивъ для 12 людей „до-
кончити“ омпу и пята часть
„вечурнѣ“. Польскій свя-
щенникъ видячи передъ со-
бою мадярекого педляра по-
зволивъ але въ безментѣ
на другомъ floog-ѣ подѣ ко-
стеломъ. Долярове „набу-
женьство“ „окончилось“ на-
вѣдъ безъ кадила, бо тамъ
было такое благовоііе и
кадило отъ старыхъ и еже
прежди мѣсячныхъ накваше-
ныхъ бочокъ капуста do-
brodzieja ksiedza, шо самъ
чортъ утѣкъ бы съ того бей-
зменту на сіе благо-нюха-
ніе!

При конци той мадарско-педлярской мисии була пропотьдъ мисіонера Яковича, котрый въ славянской перекрученной и мадарской недоученой бесѣдѣ сказавъ: До русской церкви не ходѣтъ, только до польского костела бо „to sisko jedno“ sw. komunii mozna prijmowac pod oplatkom: бо де есть сiало там і кrew. Передъ 20 роками р.к. причащались і pili krew але въ kosteli rozlewali длятого заказано“ Теперь питаюсь каждого здоровомышлячого чловѣка: чи поступованье о. Яковича есть отповѣдне священническому стану? Чи о. мисіонеръ мае почутье своей чести и чи заслуге на пошанованье — чи въ его сердцю есть — ли хоть слабенька искорка руского духа и привязанности до русской народности, до русской церкви?

Сли wszыdko jedno, то чому зъ польской ласки товчись по безментахъ и робити зъ себе чудака сли wszыdko jedno? - то пощо баламутити народъ, выдерати отъ него послѣдний центъ, примушовати его поносити великій тягаръ: ставити плебаніи и церкви наколи - рускій народъ може, йти въ готови костелы и тамъ очистити свою душу бо се, посли вапихъ словъ wsisko jedno?

Сли wsieko jedno, то по що grewelebny товчетесь по Америцѣ и пощо сюда приишли? - пощо — по доллары?! Вефмъ такимъ grewelebnum радимо вернугись назадъ зъ ѳтки приишли, бо они несутъ аниѣ русинами только мадарами, и лишь навчили ся читати и то слабо по церковному щобъ заробити доллары. Але чи се честный способъ? Нороче рускій май розумъ и не давай ся такъ ошукувати!

Зъ почтениемъ

Василій Ивановичъ Фецюра.

Джерсі Сіті.

Дня 11. Марта руске братство тутейше св. Петра и Павла, мало надзвычайне посѣдженье, на котромъ одногосно пристало до „Союза“ и сейчасъ заплатило вступне и мѣсячне — Славно!

У насъ не только братство але и поодинокы люде заявили горячое баженіе належати до „Союза“ щобъ сила руского народного духа не ослабла!

Братя Русины!

Верѣтъ собѣ прикладъ отъ нашихъ патриѳовъ рускихъ зъ Джерсі Сіті и ступайте

всѣ ихъ слѣдами а слава и честь буде вамъ.

Гр. Гр.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ

Одного разу бувъ такой часъ де всѣ газеты писали що незадовго прійде въ Европѣ до войны межи Россією а нѣмцами бо немогли згодитись въ справѣ торговельного договору. Вся нѣмецка преса въ оденъ голосъ почала протестувати проти нѣмецко-русского торговельного трактату яко шкодливого нѣмецкимъ интересамъ и нѣмецкой торговлѣ. Але самъ цѣсаръ старавъ ся усунути велике лихо и торговельна угода зостала подтверждена мирною дорогою и дипломатични стосунки межи двома державами суть приязненного настрою якъ пишуть зъ С. Петербурга.

Въ Австрійи ведеться на високу скалю агитація за правомъ „общого голосованья“ особенно въ нѣмецкихъ провинціяхъ де люде просвѣщенѣйшіи и зрозумѣвъ о що йде рѣчь. Славный процесъ противъ политичного общества „Omladina“ некористно закончивъ ся въ Празѣ для молодого - чеховъ. Много зостало засужденыхъ на колька рокѣвъ греншту.

Росія. Доходятъ вѣсти що руска военна черно-морска флота злучилась зъ рускою военною флотою середземного моря. Съ того заключаютъ що прійде до войны.

Афрыка. Европейскіи державы мають свои посѣлости уже и тамъ, де вымордовавши бѣдныхъ негровъ, впроваджують податкову цивилизацію. Теперь Англія и Португалія послае свое войско до Африки щобъ въ имени цивлзаціи битись и кровь проливати бо кумъ кумови влѣзъ въ загороду.

О нашей теперѣшней русской политичѣ въ Галичинѣ нехочеть ся писати — только . . . плюнути.

ПРИЯТЕЛЬ.

Цѣкаве оповѣдане
Ивана Нечуя

— Отъ тобѣ разъ! Правду кажутъ, що сватови першачарка и перше палка, сказавъ Коваль. Юстинна замовкла и зъ досады згонила злѣсть на хлѣбови, она такъ плескала хлѣбъ, що онъ ажъ кричавъ въ ей ру-

кахъ. Юстиннѣ мабутъ здавалось, що она одною рукою лупить по мордѣ одного Кузьму, а другою — другого. — Та скажи бо, де твой Кузьма? Що се таке? Водъ тебе и слова не допытаеться, зновъ спытавъ Коваль. — Водчепись водъ моей душѣ - Отъ тамъ сплять зо сыномъ въ столѣтъ повывертавшись, якъ пацюки. Хочъ сама бери косу та и коси сѣно, крикнула Юстинна. — Гм.... зъ кимъ же онъ такъ спытавъ Коваль.

— А нечистый его зна! Я думала що онъ съ тобою товчеть ся въ шинку, сказала Юстинна.

— Та водчепись водъ моей душѣ. Я вже два мѣсяцѣ не бачивъ твоего Кузьму въ очи. Уже и забуду якій онъ на облчи, сказавъ Коваль. — Коли забуду то пойдѣ поцѣлуй ся зъ нимъ та не морочь моей душѣ, скрикнула Юстинна.

Коваль выйшовъ зъ хаты, навѣтъ не попрощавшись зъ Юстинною. Вонъ увойшовъ въ столоду. На засторонку, на соломѣ спавъ Кузьма, а въ его головахъ лежавъ роскидавши руки и ноги, его сынъ водъ першой жѣнки, парубокъ Василь. Коваль вылѣзъ на засторонку, вхопивъ подъ плечи Кузьму и перекотивъ его на другій бѣкъ, якъ колоду.

— Кузьмо встань! чи се ты и досе спишь? крикнувъ Коваль надъ самымъ вухомъ Гуляя.

Гуляй спавъ, якъ убитый и навѣтъ не обзаваясь. Коваль вхопивъ Кузьму здоровыми руками за плечи и знову перекотивъ его на друге мѣсце. Кузьма только цмокнувъ языкомъ.

— Се и ты ледарю, спишь до пѣвдня. Онъ уже люде давно поишли въ поле, крикнувъ Коваль и перекотивъ Василя на другій бѣкъ.

Василь лупнувъ сонными очима, водвѣвъ руку та лупъ Коваля въ зубы кулакомъ. — Овва! крикнувъ Коваль вхопившись рукою за зубы. А будьте вы прокляти, сказавъ Коваль, и зъ сими словами выйшовъ зъ столоды плюнувши на засторонку.

Тымъ часомъ уже мѣсяцъ зо два, якъ Кузьма Гуляй знайшовъ собѣ иншого Кузьму: то бувъ гутяньскій шинкаръ, злодѣй Шмуль.

Разъ послиа великодня весною, позною добою подъ ворота Кузьмы Гуляя тихо, тихо подкотилась жидѣвска балагула зъ высокого передка скочивъ здоровый плечистый Шмуль, тихесенько подѣйшовъ подъ вѣкно и застукотѣвъ однимъ пальцемъ

въ шибку. Въ Кузьмы Гуляя и собаки не було на дворѣ. — Кузьмо! чи ты спишь? А выйди сюда на хвилину, промовивъ Шмуль.

Въ хатѣ було тихо всѣ спали.

— Кузьмо, Кузьмо! а выйди, будь — ласка сюды! зновъ зашепотѣвъ Шмуль, шкрабаючи ногтемъ по шибѣ.

Василь спавъ на лавѣ, почувъ, що ктось стучае въ вѣкно, и выско чивъ на дворѣ — Кузьмо! зновъ тихо заговоривъ Шмуль: чи то ты? Се я. На що тобѣ Кузьма? спытавъ Василь.

— А выкличь менѣ батька та только такъ, щобъ твоя мацоха не почувла, говоривъ Шмуль солодкимъ тихимъ, якъ шелестъ, голосомъ.

ВЕСЕЛА ХВИЛЯ.

Розумни. Бувъ у батька та сынъ Грицко. Отъ, Грицко пошовъ на улицу, а злодѣй залѣзъ у комору. Батько чуетъ, що тамъ щось стучае, та и пытае ся: „Се ты, Грицку? Злодѣй: „Та вжежь не хто!“ Батько: Берешь кожухъ?“ Злодѣй: „Та вжежь не що?“ Батько возьми и сѣракъ!“ Злодѣй: „Та вжежь не якъ!“ Батько: „А може и куцину?“ Злодѣй: „Та вжежь не покину!....“ — Оглядѣли ся въ ранцѣ батько зъ сыномъ — ажъ зѣстали ся они такъ, що нѣчимъ и пальца обвинути.

Мала корысть. Въ одномъ селѣ згорѣла школа до самой земли. Другого дня рано встрѣтилися два ученики той школы, и оденъ изъ нихъ сказавъ до другого весело: Тѣшься, Грицю! Наша школа згорѣла!“ — Но Гриць уже знавъ о томъ и такъ отповѣвъ своему веселому товарищу: „А що намъ изъ того, коли професоръ не згорѣвъ?!“

Слѣдующе число „Свободы“ буде побольшене и дуже цѣкаве. Протое всѣ пренумеруйте!

ПРИГЛАШЕНИЕ

Дня 18 марта 1894 года отпавитъ ся св. литургия въ греко-православной церкви въ New York у подъ ч. 54 W 4 str. протое всѣхъ рускихъ православныхъ запрашаетъ ся.

Руске братство Пр. Богородици

въ New York ку.

Закладайте читальнѣ!

BOLESLAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памяти крайновъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво и рѣжнорѣдны напои.

Хороша с а л я для забавъ и братскихъ засѣданъ.

168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

Свой розумъ май,
„Свободу“ читай
Она тя освободитъ
И добра научитъ.

КНИГЪ ДО СПРОДАЖИ.

Молитвословы съ пасхал 65.
Пѣсни церковни велики 70.
подъ ноты 2.50
Жите св. О. Николая . . . 10
Кириль и Мефтодій . . . 10
Жите избран. Святыхъ 3.00
на каждый день въ роцѣ 10.00
Жите св. Георгія 5
Конецъ свѣта 10
Конкордія въ отношеню обохъ обрядовъ р. и лат. 25
Катехизмы 15
Страсти Иисуса Христа . 10
Исторія церкви Хрс. . . . 80
Родословная картина князей рускихъ. 32
Иванъ Теодоровъ первый рускій книгопечатникъ. 20
Открытие Америки. . . . 12
Порадникъ въ справахъ писарскихъ. 10
Методична граматика малоруского языка. 60
Орлеанска дѣва. 35
Шляхта ходячкова драма 15
Пленипотенты. 30
Заповоди Божіи. 20
Арендаръ драма. 10
Два млыны 10
Страшный вертепъ. 10
Княжна Галя. 15
Порвалась нитка драма. 25
Голодни роки. 15
Юрко Шматочка. 3
Наука. 1.50
Онуфрій Груцкевичъ чаровникъ. 35
Черкеская месь. 20
Месь верховинця. 32
Якъ козамъ тоги выправ. 10
Любовь убогого молодца. 60
Середь ледоватого моря. 15
Недбайко и Просвѣщеніе. 10
Народни пѣсни. 25
Букварь. 35
До чого дошли люде черезъ Просвѣщеніе. 10
Богъ надежда моя. 1.00
Исторія Руси. 80
Въ память 3-го Мая. . . . 25
Библия съ образками. . 65
Библия ст. и нов. завѣта. 4.00
Земскій рай. 12
Словари руско-нѣмецки 5.00
Доносимъ ч. читателямъ, що не дуже маемъ на складѣ, бо дуже расходитъ ся що дня. Протое послалисьмо по новый транспортъ за 500. дол.
Книжки безъ грошей ся не высылае-

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во **ЛЪВОВЪ** въ **ГАЛИЧИНЪ**

Поручае своимъ землякамъ въ Америцѣ всякого рода вещи церковниі а именно:

Евангеліе нового изданія въ розличныхъ прехорошихъ оковахъ и оправкахъ отъ 55 з. р. до 225 злр. Плащаницы на полотнѣ отъ 18 злр. до 42 злр. на полковой матеріи отъ 48 до 130 злр. Фелоны, Стихарѣ, Хоругви. Фаны, Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты всякаго рода, Патрициі, Чашѣ, Кадилницѣ, Дарохранительницѣ, Пауки, лихтарѣ, альпаковіи, мосяжніи, и циновиі. Всякіи книги церковниі, а особливо поручае образи до **И к о н о с т а с ъ** въ хорошей работи по дуже умѣреннихъ цѣнахъ, на полотнѣ якъ я посылавъ уже до Шенандоагъ Па, Фрляндъ Па, Міннеаполисъ Мінн. а всѣ були совершенно задоволені о чомъ ся переконати можна.

Чувъ я що въ Амерцѣ забирають ся жиды продавати церковни вещи и кажутъ собѣ за лихій товаръ надзвичайно дорого платити, для того прошу всѣхъ а особливо Всечестне руске Духовенство и братства церковни, котримъ лежить на серцю украшеніе домѣвъ божихъ, щобы съ своими потребами до мене удавались, я всѣ замовленя яко Русинъ и вашъ родимецъ якъ можъ найтаньше и найсовѣтнійше виготовлю. Для того не дайте ся ошуковати отъ людей, котри не мають изображенія о церковнихъ вещахъ. При замовленіяхъ або, обсталюнкахъ, прошу заразомъ и грошѣ присилати, а слибы замовленіе бѣльше стояло якъ 200 злр. или 100 дол. то прошу долучити еще 10 злр. особно на таксу, котру треба заплатити американскому конзулеви въ Вѣднѣ за подтверженіе рахунку.

Всяки замовленя прошу посилати черезъ „Свободу“ Цѣнники можно получить въ Редакціи „Свободы“

Зостаю съ почтеніемъ
Михаиль Дыметъ.

ПЕРША РУСКА ГРОСЕРНЯ

Въ Джерси Сіті.

Подъ числомъ 102 Моррисъ улица.

Крайне повертаючи до краю чи приходячи съ краю, ний зайдуть тамъ а будуть услужени по щиро руски. Тамъ дастъ ся имъ добру раду и пораду о всѣмъ що толькы потребно.

BILLY & ZUZA.

BANKERS & STEAM SHIP AGENTS,

189 E. 22nd St.

BA YONNE N J'

Спродаютъ тикети корабельни на найлѣпши лінії. * * * * *

Посилають грошѣ до старого краю скоро, таньо и безпечно безъ клопоту.

Продають руски книги по зниженихъ цѣнахъ а то:
Великій Молитвословъ 2. 50
Великій Зборникъ . . . 2. 50
Изборникъ великій . . . 3. 50
Псалтирь великій . . . 2. 75
Зборникъ малій въ доброй оправѣ 1. 75
Молитвословъ 1. 75
Надежда моя 1. 80
та сама въ скоряной опр. 85
Хлѣбъ Души въ доброй оправѣ 1. 75
такій самъ брошур 75
Зборникъ малій 35
Молитвословъ малій 25

Маемо такожъ всяки словенски книги. Кто собѣ хоче купити ний зголоситъ ся подъ высьне подану адресу.

ИГНАТІЙ БЕРЕЗИКЪ

РУСКІЙ ШВЕЦЪ

Поручае свою работу краянѣмъ, за котру ручитъ. Чоботи або черевикѣ его шила не поспеуютъ ся и за 4. роки. Мешкае при рускомъ шторѣ въ **OLYRHANT PA.**

А. В А В І А К

686 3. ав. межѣ 21 а 22 ул.
S. Broklyn N. Y.

Найславнѣйшій краевій рѣзникъ. Его ковбасы и вуженина расходитъ ся по цѣлой Америцѣ.

Замовленя и обсталюнки услугуеь скоро и точно.

W. BUDZYNSKI.

122 Cedar Str.
New York.

Помежи Greenwich i Washington улицями.

АГЕНТУРА

КОРАБЕЛРНА И КОЛІОВА.

Спродаетъ шифкарты на найлѣпшій ліній морскій на Бременъ и Гамбургъ. Посылае грошѣ до всѣхъ части свѣта.

Звертаемъ увагу, що яко свой чоловѣкъ обходитъ ся съ людьми сумлѣнно.

HERMAN GIZANG

Рѣгъ Варренъ и Моррисъ ул.
Jersey City N. J.

Утримуе въ своймъ складѣ найрозмайтшій трунки такъ старо-краевіи якъ и американскій

Саля для забавъ весѣльныхъ.

НАЙБОГАТША

Гросерня и Dry Goods

I. ТАЛПАША
и **Я. ЖИЛИЧА**

727. Commeree Str.
ШАМОКИНЪ ПА.

Заосмотрена съ гори ажъ до долу въ наилучшій товари съ першой руки Все свѣже.

Крайне не оминайте своихъ, бо бувъ бы великій грѣхъ! и не слава для руского народа. не забудьте

J. TALPASZ & J. ZYLICZ

D OLDENBURG
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N.J.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

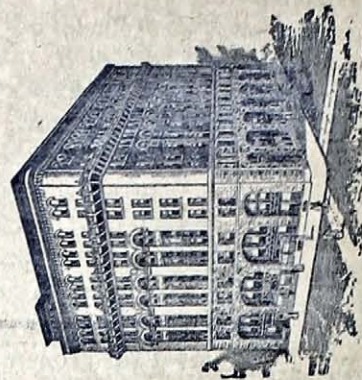
& KRIMMERT,

Продаю найтуньше шифкарты до старого краю и послѣ грошѣ въ якъ найкоротшомъ часѣ певно, бесечно безъ жадного клопоту.

Колькы то уже людей послѣдало грошѣ до старого краю и купило у мене шифкарты? а еще жаденъ не скаживъ ся що му була яка хіба. Поручаеь памяти моймъ крайнамъ остаюь съ глубо-клымъ поважанемъ а не забу-вайте на

F. MISSLER

F. MISSLER

106 WEST STREET
NEW YORK
А въ **JERSEY CITY**
77 GRAND STREET

САЛОНИСТИ!

Се иде о ваге добро познакомитись зъ нами.

Сли кто купитъ у насъ хоть разъ, а переконаеь що добрый зробивъ интересъ.

Зголошуйтеся до нашого складу, або посылайте о пробку (sample) зъ глубокимъ почтеніемъ

EMANUEL GROSS.

Importer of Wines and Liquors

Головный складъ 357 Henderson Str.

38 ESSEX STR. JERSEY CITY
NEW YORK.

FRANK WEICEL

Найлѣпшій
Найтуньшій
а

на часъ направитъ кождому зигарки, зигары и все що въ zakresъ годинникарскій входитъ,

131 YORK STREET
JERSEY CITY, N. J.

M. SINGER,

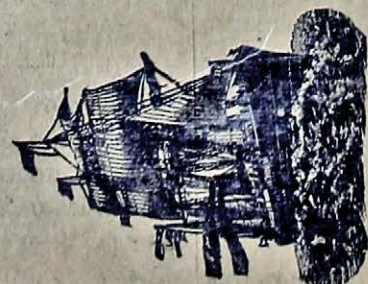
101 MORRIS STREET.
межи Washington a Warren улицями.
Jersey City.

Поручае свой складъ винъ заграничныхъ всякаго рода пива, медъ, горѣлку лікери по найтуньшой цѣнѣ. Незабуйте за него.

Плимавь и Шенандоа, но нѣкто не може сказати щобъ ему хотѣй о день центъ пропалъ. Продае такъ само шифкарты на всѣ ліній морски. Якъ до своего чоловѣка повинни Русини завсе удаватись чи ѣдучи до старого краю, чи съ краю подъ адресу.

D. SALEJ
247 WARREN ST.
JERSEY CITY
N.J.

Д. САЛЕЙ

Посылае грошѣ до старого краю,
Колькы то грошей по-славъ въ ОлиФантъ,